

ตารางที่ 11
 จำนวนการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเศรษฐกิจ
 รัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน
 มีนาคม 2534 – เมษายน 2535

ลักษณะงาน	จำนวนกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม	
	จำนวน	%
เกษตรกรรม	2	4.5
อุตสาหกรรม	4	9.1
พลังงาน	3	6.8
สาธารณสุข	-	-
การขนส่ง คมนาคม การสื่อสาร	7	15.9
การเงินการธนาคาร	2	4.5
พาณิชย์กรรม	1	2.3
การค้าระหว่างประเทศ	-	-
การคลังรัฐบาล	19	43.2
แรงงานและวิชาชีพ	2	4.5
ที่ดิน	2	4.5
เบ็ดเตล็ด	2	4.5
รวม	44	100.0

ที่มา ภาคผนวก (ค)

ตารางที่ 12

จำนวนพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะงาน

รัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน

มีนาคม 2534 – เมษายน 2535

ลักษณะงาน	จำนวนพระราชกฤษฎีกา	
	จำนวน	%
เกษตรกรรม	14	12.0
อุตสาหกรรม	48	41.0
พลังงาน	-	-
สาธารณสุข	-	-
การขนส่ง คมนาคม การสื่อสาร	1	0.9
การเงินการธนาคาร	-	-
พาณิชย์กรรม	3	2.6
การค้าระหว่างประเทศ	1	0.9
การคลังรัฐบาล	48	41.0
แรงงานและวิชาชีพ	-	-
ที่ดิน	-	-
เบ็ดเตล็ด	2	1.7
รวม	117	100.0

ที่มา ภาคผนวก (ง)

ตารางที่ 13
 จำนวนกฎกระทรวงเกี่ยวกับเศรษฐกิจ
 รัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน
 มีนาคม 2534 – เมษายน 2535

ลักษณะงาน	จำนวนกฎกระทรวง	
	จำนวน	%
เกษตรกรรม	5	5.9
อุตสาหกรรม	11	12.9
พลังงาน	3	3.5
สาธารณสุข	-	-
การขนส่ง คมนาคม การสื่อสาร	13	15.3
การเงินการธนาคาร	16	18.8
พาณิชย์กรรม	8	9.4
การค้าระหว่างประเทศ	1	1.2
การคลังรัฐบาล	22	25.9
แรงงานและวิชาชีพ	4	4.7
ที่ดิน	2	2.4
เบ็ดเตล็ด	-	-
รวม	85	100.0

ที่มา ภาคผนวก (จ)

ตารางที่ 14
จำนวนนิติบัญญัติเกี่ยวกับเศรษฐกิจ
รัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน
มีนาคม 2534 – เมษายน 2535

ลักษณะงาน	กฎหมาย ใหม่	กฎหมาย แก้ไขเพิ่ม เติม	พระราช กฤษฎีกา	กฎกระทรวง	รวม	
					จำนวน	%
เกษตรกรรม	-	2	14	5	21	8.0
อุตสาหกรรม	1	4	48	11	64	24.3
พลังงาน	2	3	-	3	8	3.0
สาธารณสุข	-	-	-	-	-	-
การขนส่ง คมนาคม การสื่อสาร	2	7	1	13	23	8.8
การเงินการธนาคาร	4	2	-	16	22	8.4
พาณิชย์กรรม	2	1	3	8	14	5.3
การค้าระหว่างประเทศ	1	-	1	1	3	1.1
การคลังรัฐบาล	2	19	48	22	91	34.6
แรงงานและวิชาชีพ	2	2	-	4	8	3.0
ที่ดิน	-	2	-	2	4	1.5
เบ็ดเตล็ด	1	2	2	-	5	1.9
รวม	17	44	117	85	263	100.0

ที่มา ภาคผนวก (ข) (ค) (ง) และ (จ)

5. นิติบัญญัติว่าด้วยการศึกษา

ในจำนวนนิติบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษา 24 รายการ (ไม่รวมระเบียบ) เป็นกฎหมายใหม่เพียง 2 ฉบับ ไม่มีกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม พระราชกฤษฎีกา 20 ฉบับ และกฎกระทรวง 2 ฉบับ (ดูตารางที่ 15)

เมื่อจำแนกนิติบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาตามลักษณะงาน ปรากฏว่าเป็นนิติบัญญัติเกี่ยวกับอุดมศึกษา 21 ฉบับ (75.0%) และการวิจัยและพัฒนา 3 ฉบับ (10.7%) ดังรายละเอียดในตารางที่ 15

ตารางที่ 15

จำนวนนิติบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษา

รัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน (มีนาคม 2534 – เมษายน 2535)

จำแนกตามประเภทและลักษณะงาน

ลักษณะงาน	กฎหมายใหม่	กฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม	พระราชกฤษฎีกา	กฎกระทรวง	รวม	
					จำนวน	%
ประถมศึกษา	-	-	-	1	1	4.2
มัธยมศึกษา	-	-	-	-	-	-
อาชีวศึกษา	-	-	1	-	1	4.2
อุดมศึกษา	-	-	19	-	19	79.2
การศึกษาเอกชน	-	-	-	1	1	4.2
การวิจัยและพัฒนา	2	-	-	-	2	8.3
รวม	2	-	20	2	24	100.0

ที่มา ภาคผนวก (ข) (ค) (ง) และ (จ)

6. บทสรุป

กฎหมายที่บัญญัติในยุครัฐบาลนายอาณันท ปันยารชุน (มีนาคม 2534 – เมษายน 2535) อันประกอบด้วยกฎหมายใหม่ กฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม พระราชกฤษฎีกา และกฎกระทรวง มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 567 ฉบับ ในจำนวนนี้เป็นกฎหมายของฝ่ายบริหาร อันประกอบด้วยพระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวง 378 ฉบับ โดยที่พระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงไม่ต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภา คงมีแต่พระราชบัญญัติและพระราชกำหนดที่ต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภา 189 ฉบับ เหตุที่รัฐบาลอาณันทสามารถผลักดันให้มีนิติบัญญัติจำนวนมากเช่นนี้ ส่วนสำคัญเป็นเพราะเป็นยุคสมัยแห่งระบอบเผด็จการ รัฐบาลอาณันทได้รับการปกป้องจากคณะผู้รักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ(รสช.) กระนั้นก็ตาม การต่อต้านรัฐบาลอาณันทปรากฏอยู่บ้างในบางภาคส่วนของคณะรสช. และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพียงแต่มิใช่การต่อต้านที่รุนแรงเท่านั้น

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า รัฐบาลอาณันทให้ความสำคัญแก่งานนิติบัญญัติด้านเศรษฐกิจมากกว่าลักษณะงานอื่นใด(ดูตารางที่ 9) และเมื่อพิจารณาเฉพาะงานนิติบัญญัติด้านเศรษฐกิจปรากฏว่า นิติบัญญัติด้านการคลังรัฐบาลเป็นผลงานที่โดดเด่นยิ่ง (ดูตารางที่ 14)

หากถามว่า นิติบัญญัติจำนวน 567 ฉบับ ที่ตราขึ้นในยุครัฐบาลอาณันท มีงานนิติบัญญัติใดที่ทรงความสำคัญและก่อผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ หรือการเมืองไทย คำตอบคำถามนี้มีอาจเสี่ยงการใช้ดุลพินิจส่วนบุคคลได้ ในทัศนะของผู้เขียน มีงานนิติบัญญัติที่สำคัญเพียง 17 ฉบับ ดังรายชื่อปรากฏในตารางที่ 16 ในจำนวนนี้เป็นงานนิติบัญญัติในด้านเศรษฐกิจถึง 10 ฉบับ (58.8%)

กฎหมายเศรษฐกิจที่สำคัญเป็นกฎหมายการคลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534 ซึ่งให้อำนาจจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มทดแทนภาษีการค้า ในด้านการเงินการธนาคาร กฎหมายสำคัญได้แก่ พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ส่วนกฎหมายจัดตั้งบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ปรากฏต่อมาว่าเป็นสถาบันการเงินที่ไม่สามารถมีบทบาทสมดังเจตนารมณ์ในการจัดตั้ง ในด้านพลังงานและสาธารณูปโภค กฎหมายสำคัญ ได้แก่ พ.ร.บ. การพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน พ.ศ. 2535 และ พ.ร.บ. การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 กฎหมายเศรษฐกิจในด้านอื่นไม่ปรากฏว่ามีความสำคัญมากนัก อนึ่งมีข้อน่าสังเกตว่า กฎหมายเศรษฐกิจด้านเกษตรกรรมที่สำคัญมีเฉพาะระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารการพัฒนาชนบท การจัดตั้งกองทุนพัฒนาชนบท และกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

กลุ่มกฎหมายสังคม (รายการ 2, 3, 4 และ 5 ในตารางที่ 16) มีกฎหมายสำคัญรวม 8 ฉบับ ในด้านการศึกษา กฎหมายสำคัญเน้นด้านการวิจัยและพัฒนา อันได้แก่ พ.ร.บ. พัฒนา

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. 2534 และ พ.ร.บ. กองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. 2535 ในด้านการสาธารณสุข กฎหมายสำคัญได้แก่ พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ กฎหมายสำคัญได้แก่ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 และ พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ 2535

อย่างไรก็ตาม มีนิติบัญญัติจำนวนไม่น้อยที่ริเริ่มในยุครัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน (มีนาคม 2534 – เมษายน 2535) ทั้งนี้จากการตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรีและรายงานข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ แต่มีความล่าช้าในการประกาศในราชกิจจานุเบกษา จนเป็นเหตุให้มีการประกาศใช้หลังวันที่ 6 เมษายน 2535 ตารางที่ 17 ประมวลรายชื่อนิติบัญญัติสำคัญในกลุ่มนี้ ซึ่งมีจำนวน 8 ฉบับ

เมื่อรวมนิติบัญญัติสำคัญในยุครัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน ทั้งที่ประกาศใช้ในยุครัฐบาลชุดนั้น และที่ประกาศใช้หลังวันที่ 6 เมษายน 2535 ปรากฏว่า มีนิติบัญญัติสำคัญจำนวน 25 ฉบับ ในจำนวนนี้ 60% เป็นนิติบัญญัติด้านเศรษฐกิจ (ดูตารางที่ 18) อีก 32% เป็นนิติบัญญัติด้าน 'สังคม' อันประกอบด้วยหมวดสังคม(รายการที่ 2) การศึกษา(รายการที่ 3) สาธารณสุข (รายการที่ 4) และสิ่งแวดล้อม (รายการที่ 5) ส่วนที่เหลืออีก 8% เป็นนิติบัญญัติด้านการบริหารแผ่นดิน ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 18

ตารางที่ 16

นิติบัญญัติสำคัญในยุครัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน

มีนาคม 2534 – เมษายน 2535

ลักษณะงาน	รายชื่อ
1. เศรษฐกิจ	
1.1 เกษตรกรรม	ก 501 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนพัฒนาชนบท พ.ศ. 2535
	ก 502 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร พ.ศ. 2535
	ก 506 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารการพัฒนาชนบท พ.ศ. 2534
1.2 อุตสาหกรรม	-
1.3 พลังงานและสาธารณูปโภค	ก 104 พ.ร.บ. การพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน พ.ศ. 2535
	ก 106 พ.ร.บ. การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535
1.4 การขนส่ง คมนาคม และการสื่อสาร	-
1.5 การเงินการธนาคาร	บ 101 พ.ร.บ. บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. 2534
	บ 102 พ.ร.บ. บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. 2534
	ท 101 พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535
1.6 พาณิชยกรรม	ค 106 พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลักษณะงาน	รายชื่อ
1.7 การค้าระหว่างประเทศ	
1.8 การคลังรัฐบาล	ห 201.1 พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534
1.9 แรงงานและวิชาชีพ	-
1.10 ที่ดิน	-
1.11 เบ็ดเตล็ด	-
2. สังคม	
3. การศึกษา	ก 101 พ.ร.บ. กองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. 2535
	พ 102 พ.ร.บ. พัฒนาศึกษาศาสตร์และ เทคโนโลยี พ.ศ. 2534
4. สาธารณสุข	ก 107 พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535
5. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	ส 101 พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535
	ส 102 พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535
6. การเวนคืนหรือโอนอสังหาริมทรัพย์และ การถอนสภาพสาธารณสมบัติ	-
7. การบริหารราชการแผ่นดิน	ป 101 พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534
	ร 103 พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534
8. การเมืองการปกครอง	-
9. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	-
10. เบ็ดเตล็ด	-

ตารางที่ 17

นิติบัญญัติสำคัญที่ริเริ่มในยุครัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน
(มีนาคม 2534 – เมษายน 2535) แต่มีผลบังคับใช้ในยุครัฐบาลต่อมา

ลักษณะงาน	รายชื่อ
1. เศรษฐกิจ	
1.1 เกษตรกรรม	-
1.2 อุตสาหกรรม	ร 106 พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535
1.3 พลังงานและสาธารณูปโภค	-
1.4 การขนส่ง คมนาคม และการสื่อสาร	ท 101 พ.ร.บ. ทางหลวง พ.ศ. 2535
1.5 การเงินการธนาคาร	-
1.6 พาณิชยกรรม	ค 103 พ.ร.บ. ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535
1.7 การค้าระหว่างประเทศ	ก 503.3 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ พ.ศ. 2535
1.8 การคลังรัฐบาล	ว 102 พ.ร.บ. ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535
1.9 แรงงานและวิชาชีพ	-
1.10 ที่ดิน	-
1.11 เบ็ดเตล็ด	-
2. สังคม	ก 101 พ.ร.บ. กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2535
3. การศึกษา	ส 103 พ.ร.บ. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลักษณะงาน	รายชื่อ
4. สาธารณสุข	ค 109 พ.ร.บ. คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535
5. สิ่งแวดล้อม	-
6. การเวนคืนหรือโอนอสังหาริมทรัพย์และ การถอนสภาพสาธารณสมบัติ	-
7. การบริหารราชการแผ่นดิน	-
8. การเมืองการปกครอง	-
9. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	-
10. เบ็ดเตล็ด	-

ตารางที่ 18

จำนวนนิติบัญญัติสำคัญที่บัญญัติและริเริ่มในยุครัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน

(มีนาคม 2534 – เมษายน 2535)

(จำนวนฉบับ)

ลักษณะงาน	จำนวน	%
1. เศรษฐกิจ	15	60.0
1.1 เกษตรกรรม	3	12.0
1.2 อุตสาหกรรม	1	4.0
1.3 พลังงานสาธารณูปโภค	2	8.0
1.4 การขนส่ง คมนาคม และการสื่อสาร	1	4.0
1.5 การเงินการธนาคาร	3	12.0
1.6 พาณิชยกรรม	2	8.0
1.7 การค้าระหว่างประเทศ	1	4.0
1.8 การคลังรัฐบาล	2	8.0
1.9 แรงงานและวิชาชีพ	-	
1.10 ที่ดิน	-	
1.11 เบ็ดเตล็ด	-	
2. สังคม	1	4.0
3. การศึกษา	3	12.0
4. สาธารณสุข	2	8.0
5. สิ่งแวดล้อม	2	8.0
6. การเวนคืนหรือโอนอสังหาริมทรัพย์ และการถอนสภาพ สาธารณสมบัติ	-	-
7. การบริหารราชการแผ่นดิน	2	8.0
8. การเมืองการปกครอง	-	-
9. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	-	-
10. เบ็ดเตล็ด	-	-
รวม	25	100.0

ที่มา ตารางที่ 16 และ 17

ภาคผนวก (ก)

วิธีการจำแนกกฎหมายตามลักษณะงาน

ลักษณะงาน	คำนิยาม
1. เศรษฐกิจ	
1.1 เกษตรกรรม	กฎหมายว่าด้วยพืชผล การปลูกสัตว์ การประมง การป่าไม้ บัณฑิตการผลิดการเกษตร การชลประทาน การปฏิรูปที่ดิน เขตเศรษฐกิจการเกษตร นโยบายการเกษตร และนโยบายการพัฒนาชนบท
1.2 อุตสาหกรรม	กฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่ หัตถอุตสาหกรรม การก่อสร้าง
1.3 พลังงาน	กฎหมายว่าด้วยพลังงาน ปิโตรเลียม การไฟฟ้า
1.4 สาธารณูปโภค	กฎหมายว่าด้วยถนน ทางหลวง และการประปา
1.5 การขนส่ง คมนาคมการสื่อสาร	กฎหมายว่าด้วยการขนส่งและคมนาคม ทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ โทรศัพท์ โทรคมนาคม และการสื่อสาร
1.6 การเงินการธนาคาร	กฎหมายว่าด้วยสถาบันการเงินทั้งของรัฐและเอกชน ธุรกิจการเงินและหลักทรัพย์ การประกันภัย ตลาดหลักทรัพย์ การปริวรรตต่างประเทศ บริการการเงิน เงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทย และนโยบายการเงิน
1.7 พาณิชยกรรม	กฎหมายว่าด้วยการค้าสินค้า ทั้งเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เครื่องหมายการค้า
1.8 การค้าระหว่างประเทศ	กฎหมายว่าด้วยการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ข้อตกลงเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ภาคผนวก (ก) (ต่อ)

ลักษณะงาน	คำนิยาม
1.9 การคลังรัฐบาล	กฎหมายว่าด้วยภาษีอากร รายจ่ายรัฐบาล หนี้สาธารณะ การบริหารการคลัง
1.10 แรงงานและวิชาชีพ	กฎหมายว่าด้วยแรงงาน แรงงานสัมพันธ์ การคุ้มครองแรงงาน ธุรกิจการส่งแรงงานไปต่างประเทศ การควบคุมอาชีพ และการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ เฉพาะ
1.11 ที่ดิน	กฎหมายว่าด้วยที่ดิน ไม่รวมกฎหมายการเวนคืน หรือโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน และไม่รวมกฎหมายการถอนสภาพสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
1.12 เบ็ดเตล็ด	กฎหมายที่ไม่สามารถจำแนกในหัวข้อ 1.1 ถึง 1.11
2. สังคม	กฎหมายว่าด้วยสวัสดิการสังคม การช่วยเหลือหรือสงเคราะห์คนจน คนพิการ คนปัญญาอ่อน และคนชรา กฎหมายว่าด้วยศาสนา วัฒนธรรม โบราณวัตถุ โบราณสถาน การกีฬา การผังเมือง การจัดระเบียบสังคม และการคุ้มครองผู้บริโภค
3. การศึกษา	กฎหมายว่าด้วยการประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา การศึกษาเอกชน การวิจัย และการพัฒนา
4. การสาธารณสุข	กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โรคระบาด โรคติดต่อ ยา ยาเสพติด วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท การคุ้มครองสุขภาพของประชาชน การประกันสุขภาพ
5. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	กฎหมายว่าด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์พันธุ์สัตว์และพันธุ์พืช ป่าสงวน อุทยานแห่งชาติ ทรัพยากรน้ำ

ภาคผนวก (ก) (ต่อ)

ลักษณะงาน	คำนิยาม
6. การเวนคืนหรือโอนอสังหาริมทรัพย์ และการถอนสภาพสาธารณสมบัติ	กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การโอนอสังหาริมทรัพย์ การถอนสภาพสาธารณสมบัติ และที่ราชพัสดุ
7. การบริหารราชการแผ่นดิน	กฎหมายว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการ การปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น
8. การเมืองการปกครอง	กฎหมายว่าด้วยรัฐสภา การเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา พรรคการเมือง การปกครองประชาชน การตุลาการ กฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
9. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	กฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ
10. เบ็ดเตล็ด	กฎหมายที่ไม่สามารถจำแนกในหัวข้อ 1-9

ภาคผนวก (ข)

กฎหมายใหม่จำแนกตามลักษณะงาน

มีนาคม 2534 – เมษายน 2535

ลักษณะงาน	รหัสกฎหมาย			
1. เศรษฐกิจ				
1.1 เกษตรกรรม	-			
1.2 อุตสาหกรรม	ค 102			
1.3 พลังงาน	ก 104	ก 106		
1.4 สาธารณูปโภค	-			
1.5 การขนส่ง คมนาคม และการสื่อสาร	ก 102	ก 105		
1.6 การเงินการธนาคาร	ค 103	บ 101	บ 102	ห 101
1.7 พาณิชยกรรม	ค 106	ว 103		
1.8 การค้าระหว่างประเทศ	ห 102			
1.9 การคลังรัฐบาล	ง 101	จ 103		
1.10 แรงงานและวิชาชีพ	ธ 101	พ 101		
1.11 ที่ดิน	-			
1.12 เบ็ดเตล็ด	ช 101			
2. สังคม	ฟ 101	ฟ 102	ร 104	
3. การศึกษา	ก 101	พ 102		
4. การสาธารณสุข	ก 107	ร 105	ว 101	
5. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	ส 101	ส 102	ส 103	

ภาคผนวก (ข) (ต่อ)

ลักษณะงาน	รหัสกฎหมาย			
6. การเวนคืนหรือโอนอสังหาริมทรัพย์ และการถอนสภาพสาธารณสมบัติ	ว 104	ว 105	อ 101	อ 102
	อ 103	อ 104	อ 105	อ 106
	อ 107	อ 108	อ 109	อ 110
	อ 111	อ 112	อ 113	อ 114
	อ 115	อ 116	อ 117	อ 118
	อ 119	อ 120	อ 121	อ 122
	อ 123	อ 124	อ 125	อ 126
	อ 127	อ 128	อ 129	อ 130
	อ 131	อ 132	อ 133	อ 134
	อ 135	อ 136	อ 137	อ 138
	อ 139	อ 140	อ 141	อ 142
	อ 143	อ 144	อ 145	อ 146
	อ 147	อ 148	อ 149	อ 150
	อ 151	อ 152	อ 153	
	ค 101	ป 101	ร 102	ร 103
7. การบริหารราชการแผ่นดิน	ว 102	อ 154	อ 155	อ 156
	อ 157	อ 158	อ 159	อ 160
	อ 161			
	ก 103	จ 101	จ 102	
8. การเมืองการปกครอง	น 101	ป 102	ป 103	ม 101
	ร 101			
9. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	ค 104			
10. เบ็ดเตล็ด	ค 105	ค 107	ส 104	

หมายเหตุ รหัสกฎหมายในภาคผนวกนี้ปรากฏรายชื่อในเอกสารข้อมูลเรื่อง “กฎหมายยุครัฐบาล นายอานันท์ ปันยารชุน (มีนาคม 2534 – เมษายน 2535)” เอกสารข้อมูลหมายเลข 202 โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (พฤศจิกายน 2541)

ภาคผนวก (ค)

กฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติม จำแนกตามลักษณะงาน

มีนาคม 2534 – เมษายน 2535

ลักษณะงาน	รหัสกฎหมาย			
1. เศรษฐกิจ				
1.1 เกษตรกรรม	ย 202.1	ย 202.2		
1.2 อุตสาหกรรม	ก 206.1	ค 205.1	ร 210.1	ส 201.1
1.3 พลังงาน	ก 208.1	ก 209.1	ป 203.1	
1.4 สาธารณูปโภค	-			
1.5 การขนส่ง คมนาคม และการสื่อสาร	ก 202.1	ก 202.2	ก 203.1	ก 204.1
	ก 205.1	ก 205.2	จ 201.1	
1.6 การเงินการธนาคาร	ด 201.1	ร 212.1		
1.7 พาณิชยกรรม	ค 204.1			
1.8 การค้าระหว่างประเทศ	-			
1.9 การคลังรัฐบาล	ก 211.1	ง 201.1	พ 203.1	พ 203.2
	พ 204.1	ภ 201.1	ภ 202.1	ภ 203.1
	ร 208.1	ร 209.1	ว 202.1	ศ 201.1
	ส 204.1	ส 204.2	ห 201.1	ห 201.2
	ห 201.3	ห 201.4	ห 201.5	
1.10 แรงงานและวิชาชีพ	ปว 201.1	ร 211.1		
1.11 ที่ดิน	ห 202.1	ห 202.2		
1.12 เบ็ดเตล็ด	ส 203.1	อ 201.1		
2. สังคม	ก 201.1	ก 207.1	ค 203.1	บ 202.1
	ย 201.1			
3. การศึกษา	-			
4. การสาธารณสุข	ป 202.1	ว 201.1		
5. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	น 201.1			

ภาคผนวก (ค) (ต่อ)

ลักษณะงาน	รหัสกฎหมาย			
6. การเวนคืนหรือโอนอสังหาริมทรัพย์และการถอนสภาพสาธารณสมบัติ	-			
7. การบริหารราชการแผ่นดิน	ค 201.1	ค 202.1	บ 201.1	ป 201.1
	ป 201.2	ป 201.3	ป 201.4	ป 201.5
	ร 201.1	ร 202.1	ร 203.1	ร 204.1
	ร 205.1	ร 206.1	ร 207.1	
8. การเมืองการปกครอง	ก 210.1	คป 201.1	จ 202.1	ปม 201.1
	ปม 202.1	ปว 202.1	ปว 203.1	พ 201.1
	พ 202.1	ส 202.1	ส 202.2	ท 203.1
	ท 204.1			
9. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ				
10. เบ็ดเตล็ด	ค 206.1			

หมายเหตุ รหัสมติบัญญัติในภาคผนวกนี้ปรากฏรายชื่อในเอกสารข้อมูลเรื่อง “กฎหมายยุครัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน (มีนาคม 2534 – เมษายน 2535)” เอกสารข้อมูลหมายเลข 202 โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (พฤศจิกายน 2541)

ภาคผนวก (ง)

พระราชกฤษฎีกา จำแนกตามลักษณะงาน

มีนาคม 2534 – เมษายน 2535

ลักษณะงาน	รหัสกฎหมาย			
1. เศรษฐกิจ				
1.1 เกษตรกรรม	ก 302.1	ก 304.1	ก 304.2	ก 304.3
	ก 304.4	ก 304.5	ก 304.6	ก 304.7
	ก 304.8	ก 304.9	ก 304.10	ก 304.11
	ก 304.12	ก 305.1		
1.2 อุตสาหกรรม	ก 303.1	ค 303.1	ค 303.2	ค 303.3
	ค 303.4	ค 303.5	ค 303.6	ค 303.7
	ค 303.8	ค 303.9	ค 303.10	ค 303.11
	ค 303.12	ค 303.13	ค 303.14	ค 303.15
	ค 303.16	ค 303.17	ค 303.18	ค 303.19
	ค 303.20	ค 303.21	ค 303.22	ค 303.23
	ค 303.24	ค 303.25	ค 303.26	ค 303.27
	ค 303.28	ค 303.29	ค 303.30	ค 303.31
	ค 303.32	ค 303.33	ค 303.34	ค 303.35
	ค 303.36	ค 303.37	ค 303.38	ค 303.39
	ค 303.40	ค 303.41	ค 303.42	ค 303.43
	ม 308.1	ม 308.2	ม 308.3	ม 308.4
1.3 พลังงาน	-			
1.4 สาธารณูปโภค	-			
1.5 การขนส่ง คมนาคม และการสื่อสาร	ว 301.4			
1.6 การเงินการธนาคาร	-			

ภาคผนวก (ง) (ต่อ)

ลักษณะงาน	รหัสกฎหมาย			
1.7 พาณิชยกรรม	ค 302.1	ว 301.1	ว 301.2	
1.8 การค้าระหว่างประเทศ	ค 301.1			
1.9 การคลังรัฐบาล	ก 301.1	ก 301.2	ก 301.3	ก 301.4
	ก 301.5	จ 303.1	จ 303.2	ธนป 301.1
	ธนป 301.2	ธนป 301.3	ธนป 301.4	ภ 301.1
	ร 301.1	ร 301.2	ร 303.1	รธน 301.1
	รธน 301.2	รธน 301.3	ห 301.1	ห 301.2
	ห 301.3	ห 301.4	ห 301.5	ห 301.6
	ห 301.7	ห 301.8	ห 301.9	ห 301.10
	ห 301.11	ห 301.12	ห 301.13	ห 301.14
	ห 301.15	ห 301.16	ห 301.17	ห 301.18
	ห 301.19	ห 301.20	ห 301.21	ห 301.22
	ห 301.23	ห 301.24	ห 301.25	ห 301.26
	ห 301.27	ห 301.28	ห 301.29	ห 301.30
1.10 แรงงานและวิชาชีพ	-			
1.11 ที่ดิน	-			
1.12 เบ็ดเตล็ด	ส 303.1	ส 303.2		
2. สังคม	ป 301.1			
3. การศึกษา	จ 304.1	จ 304.2	จ 304.3	จ 304.4
	จ 304.5	ม 301.1	ม 302.1	ม 303.1
	ม 304.1	ม 304.2	ม 305.1	ม 305.2
	ม 306.1	ม 306.2	ม 306.3	ม 307.1
	ว 301.3	ส 302.1	ส 302.2	ส 302.3

ภาคผนวก (ง) (ต่อ)

ลักษณะงาน	รหัสกฎหมาย			
4. การสาธารณสุข	-			
5. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	ส 301.1	ส 301.2	ส 301.3	ส 301.4
	อ 301.1	อ 301.2	อ 301.3	อ 301.4
	อ 301.5	อ 301.6	อ 301.7	อ 301.8
6. การเวนคืนหรือโอนอสังหาริมทรัพย์ และการถอนสภาพสาธารณสมบัติ	ท 301.1	ท 301.2	ท 301.3	ท 301.4
	ปว 302.1	ปว 302.2	ปว 302.3	ปว 302.4
	ปว 302.5	ปว 302.6	ปว 302.7	ปว 302.8
	ปว 302.9	ปว 302.10	ปว 302.11	ปว 302.12
	ปว 302.13	ปว 302.14	ปว 302.15	ปว 302.16
	ปว 302.17	ปว 302.18	ปว 302.19	ปว 302.20
	ปว 302.21	ปว 302.22	ปว 302.23	ปว 302.24
	ปว 302.25	ปว 302.26	ปว 302.27	ปว 302.28
	ปว 302.29	ปว 302.30	ปว 302.31	ปว 302.32
	ปว 302.33	ปว 302.34	ปว 302.35	ปว 302.36
	ปว 302.37	ปว 302.38	ปว 303.1	ปว 303.2
	ว 302.1	ว 302.2	ว 302.3	ว 302.4
	ว 302.5	ห 302.1	ห 302.2	ห 302.3
	ห 302.4	ห 302.5	ห 302.6	ห 302.7
	ห 302.8	ห 302.9	ห 302.10	ห 302.11
	ห 302.12	ห 302.13	ห 302.14	ห 302.15
7. การบริหารราชการแผ่นดิน	ร 302.1	ร 302.2	ร 302.3	ร 302.4
	ร 302.5	ร 302.6	ร 302.7	ร 302.8
	ร 302.9	ร 302.10	ร 302.11	ร 302.12
	ร 302.13	ร 302.14	ร 302.15	ร 302.16
	ร 302.17			

ภาคผนวก (ง) (ต่อ)

ลักษณะงาน	รหัสกฎหมาย			
8. การเมืองการปกครอง	ก 306.1	จ 301.1	จ 302.1	ท 302.1
	ปม 301.1	ปว 301.1	ร 301.3	ร 301.4
	ห 303.1			
9. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	-			
10. เบ็ดเตล็ด	-			

หมายเหตุ รหัสกฎหมายในภาคผนวกนี้ปรากฏรายชื่อในเอกสารข้อมูลเรื่อง "กฎหมายยุครัฐบาล นายอานันท์ ปันยารชุน (มีนาคม 2534 – เมษายน 2535)" เอกสารข้อมูลหมายเลข 202 โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (พฤศจิกายน 2541)

ภาคผนวก (จ)

กฎกระทรวง จำแนกตามลักษณะงาน

มีนาคม 2534 – เมษายน 2535

ลักษณะงาน	รหัสกฎหมาย			
1. เศรษฐกิจ				
1.1 เกษตรกรรม	ย 401.1	ย 401.2	ย 401.3	ร 406.1 ร 406.2
1.2 อุตสาหกรรม	ค 405.1	ค 405.2	ค 405.3	ค 405.4 ค 405.5 ค 405.6 ค 405.7 จ 401.1 ร 405.1 ร 405.2 ร 405.3
1.3 พลังงาน	น 401.1	ป 405.1	ป 405.2	
1.4 สาธารณูปโภค	-			
1.5 การขนส่ง คมนาคม และการสื่อสาร	ก 402.1	ก 402.2	ก 402.3	ก 402.4 ก 403.1 ก 403.2 ก 403.3 ก 404.1 ก 404.2 จ 402.1 ร 401.1 ร 404.1 ล 401.1
1.6 การเงินการธนาคาร	ก 405.1	ก 405.2	ก 408.1	ก 408.2 ค 402.1 ง 401.1 ง 401.2 ง 401.3 ง 401.4 ง 401.5 ง 401.6 ง 401.7 ง 401.8 ง 401.9 ง 401.10 ธ 402.1
1.7 พาณิชยกรรม	ค 403.1	ค 403.2	ค 404.1	ค 404.2 ค 404.3 ค 404.4 ค 410.1 ค 410.2
1.8 การค้าระหว่างประเทศ	ม 401.1			
1.9 การคลังรัฐบาล	พ 401.1	พ 402.1	ภ 401.1	ภ 402.1 ภ 402.2 ภ 402.3 ภ 402.4 ภ 402.5 ศ 401.1 ศ 401.2 ศ 401.3 ศ 402.1 ส 402.2 ส 402.3 ส 402.4 ส 402.5 ท 401.1 ท 401.2 ท 401.3 ท 401.4 ท 401.5 ท 401.6

ภาคผนวก (จ) (ต่อ)

ลักษณะงาน	รหัสกฎหมาย			
1.10 แรงงานและวิชาชีพ	จ 403.1	ปว 401.1	ผ 401.1	ว 402.1
1.11 ที่ดิน	ห 402.1	ห 402.2		
1.12 เบ็ดเตล็ด	-			
2. สังคม	ก 401.1	ก 406.1	ก 406.2	ก 406.3
	ก 406.4	ก 406.5	ก 406.6	ก 406.7
	ก 406.8	ก 406.9	ก 406.10	ก 406.11
	ก 406.12	ก 406.13	ก 407.1	ค 406.1
	บ 402.1	ป 401.1		
3. การศึกษา	ป 402.1	ส 402.1		
4. การสาธารณสุข	ป 403.1	ป 403.2	ว 401.1	
5. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	ป 404.1	ป 404.2	ป 404.3	ป 404.4
	ป 404.5	ส 401.1		
6. การเวนคืนหรือโอนอสังหาริมทรัพย์ และการถอนสภาพสาธารณสมบัติ	ท 401.1			
7. การบริหารราชการแผ่นดิน	ร 402.1	ร 403.1	ร 403.2	
8. การเมืองการปกครอง	ก 409.1	ค 401.1	บ 401.1	บ 401.2
	ม 401.1	ม 401.2	ม 401.3	ม 401.4
	ม 401.5	ม 401.6	ห 403.1	
9. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	อ 401.1			
10. เบ็ดเตล็ด	ค 407.1	ค 407.2	ค 408.1	ค 408.2
	ค 408.3	ค 408.4	ค 409.1	ธ 401.1

หมายเหตุ รหัสกฎหมายในภาคผนวกนี้ปรากฏรายชื่อในเอกสารข้อมูลเรื่อง "กฎหมายยุครัฐบาล นายอานันท์ ปันยารชุน (มีนาคม 2534 – เมษายน 2535)" เอกสารข้อมูลหมายเลข 202 โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (พฤศจิกายน 2541)

ภาคผนวก (จ)

ระเบียบ จำแนกตามลักษณะงาน

มีนาคม 2534 – เมษายน 2535

ลักษณะงาน	รหัสกฎหมาย			
1. เศรษฐกิจ				
1.1 เกษตรกรรม	ก 501	ก 502	ก 506	ง 601.1
1.2 อุตสาหกรรม	-			
1.3 พลังงาน	-			
1.4 สาธารณูปโภค	-			
1.5 การขนส่ง คมนาคม และการสื่อสาร	-			
1.6 การเงินการธนาคาร	-			
1.7 พาณิชยกรรม				
1.8 การค้าระหว่างประเทศ	ก 504	ก 601.1	ก 603.1	
1.9 การคลังรัฐบาล	ก 507	ก 510	บ 501	
1.10 แรงงานและวิชาชีพ	ก 508			
1.11 ที่ดิน	ก 503			
1.12 เบ็ดเตล็ด	ก 505	ค 501		
2. สังคม	-			
3. การศึกษา	ก 509			
4. การสาธารณสุข	-			
5. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	-			
6. การเวนคืนหรือโอนอสังหาริมทรัพย์ และ การถอนสภาพสาธารณสมบัติ	-			
7. การบริหารราชการแผ่นดิน	ก 602.1	ก 604.1		
8. การเมืองการปกครอง	-			
9. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	-			
10. เบ็ดเตล็ด	-			